

Zákon č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch

81/1966 Zb.

ZÁKON

z 25.októbra 1966

o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch

Zmena: 84/1968 Zb.

Zmena: 127/1968 Zb.

Zmena: 99/1969 Zb.

Zmena: 99/1969 Zb.

Zmena: 86/1990 Zb.

Zmena: 186/1997 Z.z.

Zmena: 187/1998 Z.z.

Zmena: 46/1999 Z.z.

Zmena: 227/2000 Z.z.

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

ČASŤ I

Základné ustanovenia

§ 1

(1) V súlade s ústavne zaručenou slobodou prejavu, slova a tlače využívajú občania periodickú tlač a ostatné hromadné informačné prostriedky na to, aby ich prostredníctvom získavali informácie a verejne vyjadrovali svoje názory.

(2) Sloboda prejavu, slova a tlače a spoločenské poslanie periodickej tlače a ostatných hromadných informačných prostriedkov sú materiálne zaručené tým, že sa občanom a ich organizáciám dávajú k dispozícii vydavateľské a tlačové podniky, rozhlas, televízia, film a iné hromadné informačné prostriedky.

§ 2

Zrušený od 29.3.1990

§ 3

(1) Periodická tlač sú noviny, časopisy a iné periodické tlačoviny, vydávané najmenej dvakrát ročne pod rovnakým názvom a v úprave typickej pre tento druh tlače. Za periodickú tlač sa však nepovažujú zbierky zákonov, úradné vestníky a ďalej tlačoviny slúžiace výlučne pre úradné, služobné alebo prevádzkové účely štátnych orgánov a organizácií, vedeckých a kultúrnych inštitúcií, hospodárskych, spoločenských a iných organizácií.

(2) Hromadnými informačnými prostriedkami sú popri periodickej tlači agentúrne zpravodajstvo, zpravodajské a ostatné publicistické časti rozhlasového a televízneho vysielania a zpravodajský film, ako aj zvukové a obrazové záznamy používané na pravidelné informovanie verejnosti o udalostiach, javoch, faktoch a názoroch v Československej socialistickej republike alebo v zahraničí.

(3) Informácie sú zprávy, údaje, fakty a názory uverejňované v periodickej tlači a v ostatných hromadných informačných prostriedkoch vo všetkých formách publicistiky.

ČASŤ II Vydávanie periodickej tlače

§ 4

Periodickú tlač môžu vydávať československé právnické osoby, ako aj československí štátni občania, ktorí dosiahli vek 18 rokov. Iné právnické a fyzické osoby môžu vydávať periodickú tlač len so súhlasom príslušného orgánu štátnej správy Českej alebo Slovenskej republiky príslušného podľa sídla vydávateľa.

§ 5

(1) Oprávnenie vydávať periodickú tlač vzniká registráciou.

(2) Registráciu periodickej tlače vykonáva Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo"), krajské úrady a okresné úrady. Register periodickej tlače je verejný zoznam.

(3) Ministerstvo vykonáva registráciu periodickej tlače s celoslovenskou pôsobnosťou.

(4) Krajské úrady v rámci svojej územnej pôsobnosti vykonávajú registráciu periodickej tlače s krajskou pôsobnosťou.

(5) Okresné úrady v rámci svojej územnej pôsobnosti vykonávajú registráciu periodickej tlače s okresnou pôsobnosťou.

(6) Krajské úrady a okresné úrady sú povinné štvrťročne oznamovať ministerstvu údaje o vykonaných registráciách. Každú zmenu v registrácii sú povinné oznámiť ministerstvu do ôsmich dní od jej vykonania.

§ 6

Prihláška na registráciu periodickej tlače musí sa podať najmenej 30 dní pred zamýšľaným vydávaním a musí obsahovať:

- a) názov periodickej tlače,
- b) jeho obsahové zameranie,
- c) názov a sídlo vydávateľa, nakladateľskej organizácie a tlačiarne (rozmnožovateľa),
- d) miesto vydávania, adresu redakcie a administrácie,

- e) obdobia, v ktorých bude periodická tlač vychádzať,
- f) predpokladaný priemerný náklad, rozsah, formát a cenu,
- g) osobné údaje šéfredaktora a doklady o jeho štátnom občianstve a odbornej spôsobilosti, ak je vydavateľom jednotlivec, nemusí určiť šéfredaktora,

§ 7

(1) S vydávaním periodickej tlače sa môže začať až po registrácii. Ak prihláška nemá náležitosti podľa § 6 alebo ak sú údaje v nej neúplné alebo nepresné, orgán vykonávajúci registráciu na to toho, kto prihlášku podal, bezodkladne, najneskôr však do 3 dní od jej doručenia, upozorní s tým, že konanie o registrácii sa začne po odstránení väd prihlášky.

(2) Konanie o registrácii sa začne dňom, keď orgánu vykonávajúcemu registráciu došla prihláška obsahujúca požadované náležitosti. Orgán vykonávajúci registráciu je povinný registráciu vykonať do 15 dní odo dňa, keď mu taká prihláška došla; o vykonaní registrácie vydá potvrdenie.

(3) Ak ten, kto podal prihlášku, nedostane do 30 dní odo dňa, keď prihláška došla orgánu vykonávajúcemu registráciu, potvrdenie o vykonaní registrácie ani upozornenie podľa odseku 1, je dňom registrácie deň nasledujúci po uplynutí tejto lehoty; o tom vydá orgán vykonávajúci registráciu tomu, kto prihlášku podal, potvrdenie.

(4) Vydávateľ je povinný oznamovať orgánu, ktorý vykonal registráciu, každú zmenu v údajoch obsiahnutých v prihláške. Zmena sa môže vykonať až potom, keď ju tento orgán zaregistroval; pritom sa ustanovenia odsekov 2 a 3 použijú obdobne.

§ 8

tlač zanikne,

- a) ak sa vydávanie periodickej tlače nezačne do jedného roka po vykonanej registrácii,
- b) ak sa preruší vydávanie novín na dobu dlhšiu ako jeden mesiac, vydávanie časopisu alebo inej periodickej tlačoviny na dobu dlhšiu ako jeden rok, alebo
- c) ak dodatočne nastane skutočnosť, pre ktorú by sa registrácia nemohla vykonať (§ 7 ods. 2).

Registrácia stratí platnosť a oprávnenie vydávať periodickú tlač zanikne,

- a) ak sa vydávanie periodickej tlače nezačne do jedného roka po vykonanej registrácii,
- b) ak sa preruší vydávanie novín na dobu dlhšiu ako šesť mesiacov a časopisu alebo inej periodickej tlačoviny na dobu dlhšiu ako jeden rok.

§ 9

Na každom vydaní periodickej tlače musia byť uvedené tieto

povinné údaje:

- vydavateľ,
- adresa redakcie,
- meno šéfredaktora a jeho zástupca,
- miesto, dátum a číslo vydania,
- cena.

§ 9a

(1) Vydavateľ periodickej tlače je povinný zabezpečiť, aby periodická tlač neobsahovala informácie, ktoré sú v rozpore s pravidlami volebnej kampane do Národnej rady Slovenskej republiky a orgánov územnej samosprávy, kampane pred voľbou prezidenta Slovenskej republiky, ako aj s pravidlami kampane pred referendum.

(2) Ak dôjde k porušeniu povinnosti podľa odseku 1, môže orgán uvedený v § 5 ods. 3 a 5 uložiť vydavateľovi pokutu od 5 000 Sk do 1 000 000 Sk. Konanie o uložení pokuty sa riadi všeobecnými predpismi o správnom konaní.

(3) Pokutu možno uložiť do 15 dní od vzniku skutočnosti odôvodňujúcej uloženie pokuty.

§ 9b

(1) Vydavateľ periodickej tlače je povinný zabezpečiť, aby periodická tlač neobsahovala

- a) informácie, ktoré propagujú vojnu alebo opisujú kruté alebo inak neľudské konania spôsobom, ktorý je ich zľahčovaním, ospravedlňovaním alebo schvaľovaním,
- b) informácie, ktoré propagujú užívanie omamných látok alebo psychotropných látok alebo opisujú užívanie omamných látok alebo psychotropných látok spôsobom, 1) ktorý je jeho zľahčovaním, ospravedlňovaním alebo schvaľovaním.

(2) Za porušenie povinností podľa odseku 1 môže orgán uvedený v § 5 ods. 3 a 5 uložiť pokutu do 2 000 000 Sk. Pokutu možno uložiť do 15 dní od vzniku skutočnosti odôvodňujúcej jej uloženie.

1) § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch.

ČASŤ III

Postavenie vydavateľa, šéfredaktora a redaktorov

§ 10

(1) Za periodickú tlač zodpovedá vydávateľ, za ostatné hromadné informačné prostriedky príslušná organizácia, na ktorú sa vzťahujú všetky ďalšie ustanovenia platné pre vydavateľa.

(2) Z poverenia vydavateľa riadi hromadný informačný

prostriedok šéfredaktor. Ďalej sa na riadení hromadného informačného prostriedku môže podieľať redakčná rada. Rozsah jej účasti na riadení hromadného informačného prostriedku, jej zodpovednosť, spôsob vymenúvania a odvolávania jej členov určí vydávateľ.

(3) Ak vydávateľ určí šéfredaktora, zodpovedá vydávateľovi za obsah jednotlivého vydania hromadného informačného prostriedku, najmä potom za to, aby obsah hromadného informačného prostriedku neporušil zákonom chránené záujmy spoločnosti, občanov a organizácií.

(4) Ak plní pri niektorých hromadných informačných prostriedkoch úlohy šéfredaktora zástupca šéfredaktora, vedúci redaktor alebo predseda redakčnej rady, vzťahujú sa na nich všetky ustanovenia platné pre šéfredaktora.

(5) Nedotknutá zostáva zodpovednosť autorov informácií vyplývajúca z platných predpisov.

§ 11

Šéfredaktorom alebo redaktorom môže byť ten, kto je na to občiansky a odborne spôsobilý.

§ 12

Šéfredaktor a ostatní redaktori požívajú pri výkone svojej činnosti ochranu podľa platných predpisov proti všetkým formám nátlaku smerujúceho k mareniu ich činnosti.

ČASŤ IV

Súčinnosť štátnych orgánov a organizácií

§ 13

(1) Štátne orgány a organizácie, vedecké a kultúrne inštitúcie a hospodárske organizácie sú povinné poskytovať šéfredaktorom i ostatným redaktorom v rozsahu ich poverenia informácie nevyhnutné pre pravdivé, včasné a všestranné informovanie verejnosti alebo im umožniť prístup k takým informáciám.

(2) Štátne orgány a organizácie, vedecké a kultúrne inštitúcie a hospodárske organizácie odmietnu poskytnutie informácie alebo prístup k nej, ak obsahuje

- a) skutočnosť tvoriacu predmet štátneho, hospodárskeho alebo služobného tajomstva,
- b) skutočnosť, ktorej zverejnenie by preukázateľne mohlo poškodiť záujmy štátu alebo spoločnosti, alebo
- c) skutočnosť, ktorej zverejnenie je v rozpore so zásadami ochrany práv občanov.

(3) Orgány a organizácie uvedené v odseku 2 môžu však poskytnúť šéfredaktorom a ostatným redaktorom pre ich vlastnú informovanosť aj informácie, ktoré nie sú určené na uverejnenie.

Tieto informácie nesmú šéfredaktori ani redaktori zverejniť.

§ 14

(1) Štátne orgány a organizácie, vedecké a kultúrne inštitúcie a hospodárske organizácie sú povinné zaujať do jedného mesiaca stanovisko k dôležitým spoločensky prospešným návrhom, odporúčaniam a podnetom a k závažnej spoločenskej kritike, ktoré boli uverejnené v periodickej tlači alebo v inom hromadnom informačnom prostriedku a na ktoré ich šéfredaktor výslovne upozornil. Oznámenie stanoviska odmietnu v prípadoch uvedených v § 13 ods. 3.

(2) Šéfredaktor je povinný uverejniť stanovisko štátneho orgánu, inštitúcie alebo organizácie vo vhodnej forme a zodpovedajúcom rozsahu po vzájomnej dohode v periodickej tlači v jednom z najbližších pripravovaných vydaní, v rozhlase a televízii v jednom z najbližších obdobných vysielaní, a to spravidla do jedného mesiaca.

(3) Šéfredaktor je povinný uverejniť spôsobom uvedeným v odseku 2 tiež stanovisko spoločenskej organizácie k dôležitému spoločensky prospešnému návrhu, odporúčaniu alebo podnetu alebo k závažnej spoločenskej kritike, ktoré boli uverejnené v periodickej tlači alebo v inom hromadnom informačnom prostriedku, najmä tie, na ktoré spoločenskú organizáciu šéfredaktor výslovne upozornil.

§ 15

(1) Štátne orgány a vydavatelia úzko spolupracujú vo veciach týkajúcich sa zásadných otázok periodickej tlače a ostatných hromadných informačných prostriedkov so Sväzom československých novinárov, na Slovensku so Sväzom slovenských novinárov. Najmä sú povinní vyžadovať si ich stanovisko k zásadným otázkam rozvoja periodickej tlače a ostatných hromadných informačných prostriedkov, ich technického a hospodárskeho zabezpečenia a k zásadným otázkam postavenia redaktorov.

(2) Vzájomnou spoluprácou vytvárajú štátne orgány a vydavatelia podmienky pre úspešný výkon novinárskej práce redaktorov a napomáhajú tak tomu, aby sväz novinárov mohol podľa svojich stanov plniť svoje poslanie.

ČASŤ V

Ochrana proti zneužívaniu slobody prejavu, slova a tlače

§ 16

(1) Občania, ktorí využívajú ústavne zaručené slobody prejavu, slova a tlače, požívajú plnú ochranu podľa platných predpisov.

(2) Uverejnenie informácie, ktoré ohrozuje zákonom chránené záujmy spoločnosti alebo občanov, je zneužitím slobody prejavu, slova a tlače.

(3) Za ochranu spoločnosti a občanov proti zneužitiu slobody prejavu, slova a tlače zodpovedajú vydavateľ, šéfredaktor, redaktor a autor v rozsahu vyplývajúcom z platných predpisov. Podľa týchto predpisov sa tiež posudzuje povinnosť vydavateľa na náhradu škody spôsobenej organizáciám alebo občanom obsahom periodickej tlače alebo iného hromadného informačného prostriedku.

§ 17

(1) Cenzúra je neprípustná.

(2) Cenzúrou sa rozumejú akékoľvek zásahy štátnych orgánov proti slobode slova a obrazu a ich šírenia hromadnými informačnými prostriedkami. Tým nie je dotknutá právomoc prokurátora a súdu.

§ 18

Šéfredaktor alebo jeho splnomocnený zástupca (§ 10 ods. 4 a 5) zodpovedá za to, že v hromadnom informačnom prostriedku nebude uverejnená informácia, ktorá obsahuje skutočnosť tvoriacu predmet štátneho, hospodárskeho alebo služobného tajomstva. Vláda je povinná zabezpečiť informáciu šéfredaktorov periodickej tlače a ostatných hromadných informačných prostriedkov o tom, ktoré skutočnosti tvoria predmet štátneho, hospodárskeho a služobného tajomstva.

ČASŤ VI

Oprava nepravdivých údajov

§ 19

(1) Ak bol v hromadnom informačnom prostriedku uverejnený nepravdivý alebo pravdu skresľujúci údaj, ktorý sa dotýka cti občana alebo dobrého mena organizácie, vedeckej alebo kultúrnej inštitúcie, alebo ktorý sa týka činnosti štátneho orgánu, môže občan, organizácia, inštitúcia alebo štátny orgán najneskôr do dvoch mesiacov po uverejnení písomne žiadať šéfredaktora o bezplatné uverejnenie opravy a navrhnúť jej znenie.

(2) Šéfredaktor odmietne uverejnenie opravy, ak môže dokázať pravdivosť údajov, o opravu ktorého je žiadaný, alebo ak bola žiadosť o opravu podaná po uplynutí lehoty ustanovenej v odseku 1.

(3) Ak niet dôvodu na odmietnutie opravy podľa predchádzajúceho odseku, je šéfredaktor povinný opravu uverejniť. Pritom je povinný zabezpečiť, aby znenie opravy a spôsob jej uverejnenia boli vopred dohodnuté so žiadateľom o opravu; ak nedôjde k dohode, rozhodne súd podľa § 20. Opravu musí šéfredaktor uverejniť do ôsmich dní po podaní žiadosti o opravu v časopise alebo inej periodickej tlačovine v najbližšom čísle pripravovanom po podaní žiadosti a na rovnakom mieste a rovnakým písmom, ako bol uverejnený údaj, na ktorý sa oprava vzťahuje.

(4) Oprava údajov uverejnených v rozhlase alebo v televízii musí sa uverejniť v rovnako hodnotnom vysielacom čase, v akom bol

uverejnený opravovaný údaj. Opráva údaj uverejneného v agentúrnom zpravodajstve musí sa uverejniť v tých novinách, ktoré opravovaný údaj uverejnili a ktoré určí žiadateľ o opravu, a to na náklad príslušnej zpravodajskej agentúry. Oprava údaj uverejneného v zpravodajskom filme alebo zvukovom alebo obrazovom zázname musí sa uverejniť v jedných novinách, ktoré určí žiadateľ o opravu, a to na náklad príslušnej filmovej alebo výrobnjej organizácie. Šéfredaktor novín určených žiadateľom o opravu je povinný opravu uverejniť.

§ 20

(1) Ak šéfredaktor odoprie opravu uverejniť, ak opravu neuverejní vôbec, ak ju neuverejní spôsobom uvedeným v § 19 ods. 3 a 4 alebo ak uverejnená oprava nebola vyhovujúca, rozhodne na návrh občana (organizácie, inštitúcie, štátneho orgánu) o povinnosti uverejniť opravu okresný súd. Návrh musí sa podať do 15 dní po uplynutí lehoty ustanovenej na uverejnenie opravy. O konaní platí Občiansky súdny poriadok. Súdom určená povinnosť na opravu zaväzuje i nástupcu šéfredaktora.

(2) Nedotknuté zostávajú ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti.

ČASŤ VII Rozširovanie periodickej tlače

§ 21

O spôsobe rozširovania periodickej tlače rozhodujú vydávatelia.

ČASŤ VIII Zahraničná tlač a agentúry

§ 22

(1) Výmena informácií medzi Československou socialistickou republikou a ostatnými štátmi je slobodná. Výmena informácií slúži na dorozumenie a priateľstvo medzi národmi a na ich vzájomné poznávanie a uskutočňuje sa dovozom a vývozom periodickej tlače a činnosťou zpravodajských agentúr a informačných zariadení.

(2) Výmena informácií nesmie sa zneužívať na ohrozovanie cti a práv československých občanov a ich socialistického spoložitia ani na ohrozovanie záujmov socialistického štátu a spoločnosti alebo rozvoja medzinárodnej mierovej spolupráce.

§ 23

Dovoz a rozširovanie zahraničnej periodickej tlače vytlačenej alebo rozmnoženej v cudzine, rozširovanie zahraničnej periodickej tlače vytlačenej alebo rozmnoženej v Československej socialistickej republike zahraničným vydavateľom alebo na jeho príkaz, ako aj rozširovanie zpravodajstva zahraničných zpravodajských agentúr (iných obdobných zahraničných hromadných

informačných prostriedkov) Ministerstvo školstva a kultúry sú zakázané, ak ich obsah propaguje násilie a vojnu, fašistickú alebo nacistickú ideológiu, rasovú diskrimináciu alebo inak odporuje ľudskosti alebo útočí proti celistvosti republiky a základom jej ústavného zriadenia alebo porušuje medzinárodné dohody.

§ 24

(1) Zahraničné zpravodajské agentúry (iné obdobné zahraničné hromadné informačné prostriedky) môžu na území Československej socialistickej republiky vyvíjať činnosť len vtedy, ak ich pracovníci a stáli zahraniční zpravodajcovia sú akreditovaní pri Ministerstve zahraničných vecí.

(2) Ministerstvo zahraničných vecí i ostatné štátne orgány poskytujú pracovníkom zahraničných zpravodajských agentúr (obdobných zahraničných hromadných informačných prostriedkov) a stálym zahraničným zpravodajcom pomoc potrebnú na riadny výkon ich činnosti. Ak však akreditovaný pracovník alebo zpravodajca poruší zákonom chránené záujmy spoločnosti alebo medzinárodné dohody, môže Ministerstvo zahraničných vecí akreditáciu zrušiť.

§ 25

Na základe medzinárodných dohôd a dohovorov môžu iné štáty a medzinárodné organizácie zriaďovať na území československej socialistickej republiky zahraničné informačné zariadenia na informovanie československej verejnosti o udalostiach a živote v príslušnom cudzom štáte, prípadne o činnosti medzinárodnej organizácie. Rozsah a formy informačnej činnosti v Československej socialistickej republike ustanoví dohoda alebo dohovor.

§ 26

Zahraničné zpravodajské agentúry (obdobné zahraničné hromadné informačné prostriedky) ani zahraničné zariadenia nesmú sa umiestňovať v budovách diplomatických a konzulárnych misií a ich pracovníci nemôžu byť pracovníkmi týchto misií.

ČASŤ IX

Záverečné ustanovenia

§ 26a

Práva a povinnosti šéfredaktora podľa tohto zákona má jednotlivec, ktorý periodickú tlač vydáva, ak inú osobu ako šéfredaktora neustanovil (§ 10 ods. 2).

§ 27

Trestný zákon č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 56/1965 Zb. sa dopĺňa tak, že za § 170 sa vkladá § 170a, ktorý vrátane nadpisu znie:

"§ 170a

Tlačová neobanlivosť

Šéfredaktor periodickej tlače alebo iného hromadného informačného prostriedku alebo jeho poverený zástupca, ktorý pri výkone svojej funkcie z neobanlivosti spôsobí, že obsahom periodickej tlače alebo iného hromadného informačného prostriedku bol spáchaný trestný čin, potresce sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, trestom odňatia slobody až na šesť mesiacov alebo nápravným opatrením alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti."

§ 28

Vydavatelia periodickej tlače, ktorým bolo udelené oprávnenie na jej vydávanie podľa doterajších predpisov, sú povinní do 30. júna 1967 podať prihlášku na registráciu podľa tohto zákona. Ak prihlášku nepodajú, zanikne ich oprávnenie uplynutím uvedeného dňa.

§ 29

Zrušujú sa:

1. zákon č. 184/1950 Zb. o vydávaní časopisov a o Sväze československých novinárov v znení zákona č. 44/1958 Zb.,
2. vyhláška č. 696/1948 Ú.l. o hospodárení s papierom pri vydávaní časopisov,
3. vyhláška č. 1144/1948 Ú.l., ktorou sa vydávajú podrobné smernice o podávaní žiadostí o povolenie pre tlač časopisov,
4. vyhláška č. 1465/1948 Ú.l. o zriadení Hospodárskeho ústredia vydavateľstiev časopisov pri Ministerstve informácií,
5. vyhláška č. 39/1951 Ú.l. (č. 58/1951 Ú.v.), ktorou sa vydávajú tlačové predpisy v znení vyhlášok č. 191/1951 Ú.l. (č. 232/1951 Ú.l.), č. 3/1960 Zb. a č. 45/1963 Zb.

§ 30

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1967.

Zákon č. 84/1968 Zb. nadobudol účinnosť 28. júnom 1968.

Zákon č. 127/1968 Zb. nadobudol účinnosť 26. septembrom 1968.

Zákonné opatrenie č. 99/1969 Zb. nadobudlo účinnosť 22. augustom 1969 a platí do 31. decembra 1969.

Zákon č. 86/1990 Zb. nadobudol účinnosť 29. marcom 1990.

Zákon č. 186/1997 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júlom 1997.

Zákon č. 187/1998 Z.z. nadobudol účinnosť 18. júnom 1998.

Zákon č. 46/1999 Z.z. nadobudol účinnosť 19. marcom 1999.

Zákon č. 227/2000 Z.z. nadobudol účinnosť 1. augustom 2000.

Novotný v.r.
Laštovička v.r.
Lenárt v.r.

Čl.1

Zrušený od 29.3.1990

Čl.2

Zrušený od 29.3.1990